

ارتباط آقای هاشمی با رهبری بسیار خوب بود

نام «رهبر» آینده محرمانه است

آرمان ملی – یاسمین طالقانی: ۲۶ آذر ۹۴ بود که احمد خاتمی درباره وظیفه خبرگان در راستای تعیین رهبری سخن گفت و همانجا بود که موضوع تشکیل یک کمیته محرمانه برای تعیین رهبر بر سر زبان ها افتاد. خاتمی درباره تشکیل کمیته ای برای بررسی شرایط کسانی که می توانند رهبری انقلاب را به عهده بگیرند، گفته بود: «این مسأله اتفاق جدیدی نیست؛ زیرا از خبرگان اول کمیته‌ای در این رابطه تشکیل شده و گروهی از برجستگان و خبرگان از کمیسیون اصل ۱۰۹ و ۱۱۱و انتخاب شده‌اند، البته نه برای تعیین رهبر بلکه برای تعیین کسانی که در مظان تعیین هستند رابرسی کنند. آن کمیته با رعایت کامل مسأله رازداری این اقدام را انجام داد و اگر رهبری بخواهند این اسامی فقط به ایشان عرضه می‌شود.» احمد خاتمی در همان مقطع درباره درمیان گذاشتن موضوع تعیین رهبری با فرمانده کل قوا بیان داشت؛ مجلس خبرگان در پی تعیین رهبری در شرایط کنونی نیست، البته من چندبار از خود رهبری شنیده‌ام که مجلس خبرگان باید چند رهبر در آستین داشته باشد. آیت‌ا... محسن اراکی - عضو پنجمین مجلس خبرگان رهبری در گفت‌وگو با «فارس» در سال ۹۸ عنوان کرده‌است که فقط ۳ نفر از گزینه‌های رهبری اطلاع دارند. به گفته او در حال حاضر این لیست وجود دارد و شرطی هم برای عضویت افراد در مجلس خبرگان وجود ندارد. بخشی از گفت‌وگوی آیت‌ا... اراکی با «فارس» را در زیر می‌خوانید:
بله! کمیسیون دیگری است که از این کمیسیون به «کمیسیون تحقیق» تعبیر می‌شود؛ کمیسیون ویژه‌ای است وظیفه‌اش این است که تمام کسانی که در معرض واجدیت شرایط رهبری باشند را شناسایی کند و لیستی از آن‌ها تهیه کند. این لیست به این کمیسیون داده می‌شود. حتی خود اعضای مجلس خبرگان می‌توانند پیشنهاد خود را بدهند. این لیست بررسی می‌شود و افرادی را که واجد شرایط رهبری برای آینده بدانند، این افراد به طور خیلی سری و محرمانه، اسم‌شان ثبت خواهد شد و هر وقت مورد نیاز باشد به مجلس خبرگان عرضه شود تا عضو مجلس خبرگان درباره آن‌ها اظهارنظر کند.

روایت عضو خبرگان از رهبر آینده

روز گذشته آیت‌ا... جزایری، عضو مجلس خبرگان رهبری در ۱۳۶۸ حضور داشت، به سوالات «دی‌دی‌بان» پاسخ داد. وی در پاسخ به اینکه «مخالفان کشوری گویند کسی که فقیه‌پنجره‌ی شناخته‌شده که باید جایگزین رهبری باشد، در رسانه‌ها مطرح نیست؛ نظارت چیست؟» گفت: نباید هم باشد، برای این‌که ترورش می‌کنند. هر کسی که احماد دهند، اسرائیل و آمریکا به نامزد شده برای رهبری، به هر طوری که شده، خودشان را می‌رسانند و ترورش می‌کنند و لذا این صد رصم محرمانه است و به هیچ وجه نباید مطرح شود. این بسیار کار غلطی است. وی نسبت به اینکه چرا مردم هاشمی‌فروتن‌ی اواخر عمرشان بحث شورایی را مطرح می‌کردند برای رهبری؛ اظهار بی‌اطلاعی کرد و وقتی با این جمله که «در بعضی از مصاحبه‌ها ایشان هست...» مواجه شد، افزود: من یاد نمی‌ستم که

ایشان گفته باشد شورایی و این تعارضی است و آقای هاشمی ارتباطش با رهبری بسیار خوب بود و بسیار با هم صمیمی بودند و تا روز آخر من از آقای هاشمی چنین چیزی نشنیدم و این‌ها شایعه است. آیت‌ا... جزایری در پاسخ به اینکه الان جایگزین برای رهبری داریم؟ توضیح داد: داریم. اولاً خداوند طول عمر و سلامتی به رهبر عزیزمان بدهد. یعنی ما واقعاً الآن که فکر می‌کنیم، می‌بینیم ایشان از جهات مختلف، سیاسی، اجتماعی و مسائل مختلف؛ امروز دیداری داشتیم با آقای اسلامی، رئیس انرژی هسته‌ای کشور. ایشان می‌گفت اگر بخواید یک منشنایی پیدا کنید برای انرژی هسته‌ای کشور که شکر خدا تا الآن به چه مرحله رسیده و یکی از چند کشور معدود دنیا هستیم در این مسأله، نمی‌توانیم هیچ منشنایی پیدا کنیم الا شخص شخصی‌ای... خامنه‌ای پیگیری‌های ایشان، اهتمام ایشان و مسائل عدیده با منلافرض کنید تسلیجات نظامی ما را می‌بینید که شکر خدا چه پیشرفت‌هایی حاصل شده که دنیا انگشت حیرت به ندان گزیده. این‌ها باز پیگیری‌ها و نظرات خاص ایشان و مطالبات ایشان است به‌طور مشخص و همچنین مسائل، مثلاً همین شرکت‌های دانش بنیان. این قضیه در کشور فکر می‌کنید چیز کمی است؟ خیلی مسأله مهمی است. این همه پیشرفت‌های علمی که حاصل شده، اختراعات، ابتکارات، اکتشافات و... اگر الان قیاس کنیم با کشورهای که هم ردیف ما هستند، مثل ترکیه و عراق و... اصلاً وا بد ایران با آن‌ها قابل قیاس نیست. این‌ها همه مدیون این مرد بزرگوار است، این انسانی که واقعاً غیرت ملی اش بسیار بالاست و غیرت دینی اش بسیار بالاتر است و این نعمتی است که خداوند تکریم کرده به این کشور و من امیدوارم ان شاء... خدا طول عمرشان بدهد و خبرگان هم دیگر کاری نداشته باشد و با وجود شرف ایشان، سایه‌شان مستدام باشد، ولی خبرگان هم باید باشد. چرا؟ این مسأله موت یک چیز مسلمی است و هیچ‌کسی هم از آن استثنایی نباشد.

سده شنبه <p>● ۰۸ ● ۰۷ ● ۰۶</p>	<p>سال پنجم</p> <p>شماره ۱۷۷۸</p>
شعبان ۱۳۴۵ / ۲۷ فوریه ۲۰۲۴	

<p>آرمان ملی – جنگ لیست‌های انتخاباتی را بررسی می‌کند</p>
--

رأی اعتراضی به کدام لیست؟

آرمان ملی – حمید شجاعی: در آستانه انتخابات مجلس احزاب، گروه‌ها و مجموعه‌های مختلف سیاسی فعالیت‌های خود را شدت بخشیده‌اند و با بیرون آمدن لیست‌های انتخاباتاتی دیگر چهره رقباتی انتخاباتی نیز مشخص شده است. در همین راستا در میان لیست‌های متعدد و رنگارنگ اصولگرایان از لیست ائتلافی‌شان و جبهه پایداری گرفته تا لیست شوری وحدت، لیست مشترک شریان‌ها و امنا، یاران جبهه انقلاب و... شاهد یک تک لیست در جبهه اعتدالیون هستیم که از قضا به قرائت خودشان متناسب به اصلاح‌طلبان، اصولگرایان و اعتدالیون نیستند. آن طور که علی مطهری گفته این لیست بیش از اینکه سیاسی باشد تخصصی است و از هر نقش و صنفی در آن حضور دارد. چه اینکه از میان اصلاح‌طلبان و اصولگرایان نیز نفراتی با گرایش‌های مختلف در لیست «صدای ملت» حضور دارند. لیستی که در میان آشفته بازار لیست‌های متعدد اصولگرایی می‌خواهد به واقع صدای اعتراض ملت و مدافع مردم و مطالباتشان در مجلس باشد. نکته اینجاست که این لیست به‌طور مشخص منتسب به حزب یا نهاد خاصی نیست که فردای حضور احتمالی در مجلس و مدار حزب یا جریان خاصی باشد. بلکه صرفاً از سر تکلیف و احساس خطر نسبت به شرایط فعلی جامعه و نجات کشور این لیست برای حرکت در مسیر تغییر و بهبود شرایط تشکیل شده تا اگر نتوانستند موفقیت حاصل‌کنند و بهارستان نشین شوند، مجلس را به جایگاه اصلی خود که به‌گفته‌ام(ره) در راس امور است بازگردانند و در تدوین قوانینی در راستای زندگی بهتر مردم و حل مشکلات کشور رو به توسعه قدم بردارند و هم‌زمان نیز بر عملکردهای نه چندان موفق دولت در حوزه‌های مختلف نظارت کرده و سایه افکنند تا دولت‌رانیز به ریل اصلی بگردانند. اما مسأله اصلی در اینجاست که مطهری و یارانش با مسأله‌ای به‌نام کاهش مشارکت مردم مواجه هستند. به بیان دیگر بخشی از مردم یا نمی‌خواهند که در انتخابات شرکت کنند یا اینکه اگر هم حضور بیابند مثل انتخابات ۱۴۰۰ در اعتراض به روند جاری رای سفید به صندوق خواهند انداخت. حال سخن در اینجاست که اگر آنهایی‌که قائل به مشارکت هستند و رای اعتراضی سفید به صندوق می‌اندازند به جای رای سفید با رای به لیست اصمالت اعتراض خود را نشان دهند هم احتمال تغییر مجلس و روی کار آمدن مجلس معتدل و با عقلانیت و تدبیر بالاتر خواهد رفت و هم از طرفی از حضور دلوپاسان، تندروها و خالص‌سازان جلوگیری خواهند شد. حال اینکه مردم چه تصمیمی خواهند گرفت باید به انتظار نشست و منتظر میزان مشارکت رای مردم به نامزد‌ها ماند.

نمی‌شود همه چیز را به دولت قبل ربط داد

اعتدالیون بنای لیست انتخاباتی‌ناشدند و تا چندی پیش قرار بر انتشار لیست اعتدال و توسعه بود، اما با در صلاحیت‌های گسترده از اعتدالیون به نظر می‌رسد که آنها نیز علای ارانه لیست جداگانه را به لقای خود بخشیده‌اند و قائل به حمایت از لیست صدای ملت شده‌اند. چنانکه یک عضو شورای مرکزی حزب اعتدال و توسعه در خصوص ارتباط مشارکت پایین مردم با عملکرد دولت سیزدهم و مجلس یازدهم اظهار داشت: خیلی زیاد، در گذشته آنها می‌خواستند به ما نسبت دهند اما الان شرایط به نحوی است که مشارکت پایین، به عملکرد این افراد بستگی دارد، چنانچه در همه نظرسنجی‌ها که در مورد وضعیت اقتصادی صورت می‌گیرد، این نکته مشاهد می‌شود. وی افزود: از طرفی در حال حاضر بیش از ۲ سال و نیم است از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد که به ۴ سال نزدیک می‌شود و عمر یک دولت هم ۴ سال است، نمی‌شود همه چیز را به دولت قبل ربط داد، به نظر بنده مشارکت پایین به عملکرد مجلس و دولت و سیاست‌هایی که هم‌اکنون وجود دارد، مربوط است. محمود واعظی در خصوص احتمال استقبال مردم از لیست علی مطهری بیان کرد: استقبال از نامزد‌ها بستگی به مردم دارد، به این ترتیب که اگر مردم بخواهند بیایند به جای رای سفید، رای اعتراضی به این افراد می‌دهند. در انتخابات ریاست جمهوری بعد از رئیسی بیشترین رای را رای سفید داشت، لذا مردم به جای اینکه رای سفید بدهند به لیستی رای بدهند که باشد و بتواند یکسری مسائل را دنبال کند، بنابراین این بستگی به مردم دارد که به

علی مطهری: با رای به افراد معتدل زمینه اصلاحات را ایجاد کنیم

محمود واعظی: مردم به جای «رای سفید»، به لیست «صدای ملت» رای بدهند

نمی‌شود همه چیز را به دولت قبل ربط داد

چه لیستی رای می‌دهند، اما به هر حال در شرایطی که بسیاری از کاندیداها هم از حزب اعتدال و توسعه، کارگزاران وزناگویی و احزاب دیگر تایید صلاحیت‌نشده، طبیعی است که این احزاب دور هم جمع شدند که به مردم بگویند راه حلی غیر از مشارکت و رفتن پای صندوق‌های رای وجود ندارد. واعظی تصریح کرد: به این ترتیب که نه خیابان راه‌حل است و نه خانه، بلکه صندوق راه‌حل است. قرار شد که لیست بدهند و این لیست مورد حمایت برخی از احزاب و افراد قرار می‌گیرد و ما از این لیست حمایت می‌کنیم.

باید به مرور زمینه تغییر و اصلاحات را ایجاد کنیم

سرلیست «صدای ملت»، در نشست خبری اظهار داشت: ایران دوستانه باید به انتخابات توجه داشته باشند، انتخابات پیش‌رو از اهمیت خاصی برخوردار است و میزان مشارکت در آن حامل پیام برای ما و کشورهای خارجی خواهد بود و اگر میزان مشارکت در انتخابات بالا باشد، می‌تواند در تصمیم‌های قدرت‌های جهانی در خصوص ایران تاثیرگذار باشد. صرفنظر از اینکه چه

فردای پیروز میدان باشند، اصل اساسی برای ما حضور در پای صندوق‌های رای است. علی مطهری گفت: صدای ملت یک فهرست مستقل است و وابستگی به گروه‌های اصلاح‌طلب و اصولگرا ندارد، البته در این لیست هم جریان اصولگرایی حضور دارند هم اصلاح‌طلب و هم مستقل، برای بستن این لیست با هیچ فرد و جریانی مشورت نکردیم و درخواست حمایت هم نداشتیم. وی افزود: درباره حمایت‌ها از لیست باید بگویم که ما با هیچکس مذاکره نکردیم اما احزابی مثل اعتدال و توسعه، ندای ایرانیان، اعتمادملی و کارگزاران بیانیه

تشده است.». جوان سندی برای این ادعا منتشر نکرده است چرا که بهزاد نبوی از جمله فعالان سیاسی در سال ۷۶ بود که برای آوری خاتمی تلاش می‌کرد. وطن امروز هم از قافله تخریب خاتمی و حامیانش عقب‌نماند و دیروز نوشت: «طیف تندرو اصلاح‌طلبان که به نزدیکان محمد صالحی معروفند، تمام تلاش خود را کرده‌اند موضع تحریمی اصلاح‌طلبان در انتخابات این دوره مجلس مخدوش نشود. از همین‌رو محسن آرمین اخیراً اظهارات تندی علیه روزنه‌گشاها مطرح و آنها را به انشعاب از جناح اصلاح‌طلب متهم کرد. با این حال اما به نظر نمی‌رسد طیف روزنه‌گشای اصلاح‌طلبان که شامل احزاب کارگزاران، اعتماد ملی و ندای ایرانیان است، در پی تهدیدات آرمین و جباریان و آذر منصوری، از مواضع خود عقب‌نشینی کند.»

طنز اختلاف‌های خاتمی

اصولگرایان نمی‌توانند هدف خود را تخریب خاتمی در این مقطع را بنهان کنند و بعضاً طنزنویسی می‌کنند، مانند ادعای اختلاف خاتمی و جهانگیری! مشرق در روز گذشته نوشت: «انتخابات یک فرصت است، فرصتی که در بطن آن مسائل کشور نقد شود. (مسائل) باز و گفته شود که مسائل کشور چیست؟ مشخص شود کسانی که به نظر به‌دلیل اینکه مسائل باید در کدام نقطه‌ها تمرکز کنند.» به‌نظر به دلیل اینکه مسائل کشور به درستی باز نمی‌شوند به مردم جفا می‌شود. شاید مردم نتوانند تشخیص دهند بین کاندیداها، کدام فرد برای حل مسائل کشور مفیدتر است. لذا بخشی از موضوع همین ساز و کارهاست و افرادی که قدرت گرفته‌اند، مشارکت‌جویی آقای جهانگیری کاملاً مغتنم است و باید این تعقل ایشان که به خیزش در مقابل چپ‌های تحریمی و شخص خاتمی تبدیل شده است رازج نهاد.»

آرمان ملی

سیاست

دوره‌ین

محسن اسماعیلی مطرح کرد

نظارت بر رهبری یعنی حمایت نه تضعیف

مردم حضور خبرگان را در زندگی خودشان احساس نمی‌کنند

یک عضو مجلس خبرگان رهبری در توصیف جایگاه این مجلس و نقاط ضعف و قوت اظهار داشت: اگر بخواهم خلاصه تجربیاتم را عرض کنم، اول اینکه این تابو که فقط روحانیون در مجلس خبرگان حضور داشته باشند، شکسته شد. محسن اسماعیلی گفت: من اولین نفری بودم که در انتخابات شرکت کردم و مراحل را پشت سر گذاشتم و اتفاقاً رای هم آوردم. واکنش‌های مثبت و واکنش‌های منفی نیز به این موضوع شد، از جمله اینکه معتقد بودند حالا که رای آورده بودم باید با لباس روحانیت در مجلس خبرگان حاضر شوم. مگر هم سفارش و تأکید می‌کردند، یعنی تا این اندازه پذیرش حضور یک غیرروحانی در مجلس خبرگان مشکل بود ولی فکر می‌کنم حضور من توانست این راه را برای دیگران باز کند. وی افزود: چندتا نکته راجع به مجلس خبرگان وجود دارد که می‌تواند به کارآمدتر شدنش کمک زیادی کند و بعضی از انتقادات را هم پاسخ دهد. یکی اینکه اصلاً چرا فقط کسانی که اجتهاد در علوم حوزوی دارند در این مجلس حضور داشته باشند؟ ما برای انتخاب رهبری تنها به شناخت ابعاد فقهی و فکری او نیاز نداریم که فقط فقه‌پایانند و نظر بدهند، ابعاد و صفات دیگری در قانون اساسی ذکر شده است، از جمله مهم‌ترین آنها مدیر و مدبر بودن است. اسماعیلی بیان کرد: اما در همین وضعیت فعلی هم می‌شود راه را برای حضور افراد بیشتری باز کرد. من در دانشگاه حضور دارم و شاهد هستم کسانی هستند که روانشناس هستند ولی مجتهدند، استاد علوم مدیریت هستند ولی مجتهدند، ارتباطات و حقوق بین‌الملل خوانده روابط بین‌الملل بلدند ولی در کنارش درس حوزوی را هم خوانده‌اند. اینها حتما می‌توانند خیلی موفق و موثر باشند اگر راه برای حضورشان باز گذاشته شود.

این عضو سابق مجلس خبرگان در خصوص نقش این مجلس در نظارت بر دستگاه‌های زیر مجموعه رهبری و عدم نظارت بر رهبری بیان کرد: بدون شک چنین تفکری وجود دارد ولی این تفکر که برای صاحبانش می‌تواند محترم باشد با تفکری که قانون اساسی برگزیده است مغایرت دارد. قانون اساسی به صراحت هم تعیین رهبری و هم نظارت بر رهبری را جزو وظایف مجلس خبرگان می‌داند. وی ادامه داد: بعضی از دوستان ما اصلاً با بردن نام نظارت می‌ساله دارند و آن را نمی‌پسندند و خیال می‌کنند اگر سخن از نظارت بر رهبری پیش بیاید، این تضعیف رهبری است در حالی‌که نظارت به معنای واقعی‌اش می‌تواند بهترین حمایت و صیانت از رهبری باشد. آن طو که من در این دوره، از سوابق دوره‌های قبل آگاه شدم و مذاکرات قبلی را خواندم و با بعضی از اعضا صحبت کردم، این تفکر از گذشته ریشه دار بوده و خیلی‌ها هستند که اصلاً ورود در قلمرو نظارت رانمی‌پسندند چه برسد به مسأله تعیین اسماعیلی گفت: اما به هر حال این وظیفه‌ای است که قانون اساسی به عهده خبرگان گذاشته و اگر انجام نشود در حقیقت به بخش مهمی از تسلیت‌های خودشان عمل نکرده‌اند. نظارت به معنای این است که با دقت و امانت، روند کلی امور در کشور مورد رصد قرار بگیرد و با دلسوزی، آنچه به عنوان نارسایی یا تا‌کامی دیده می‌شود، همراه با راه‌حل به رهبری ارائه شود و مشورت داده شود و این علاوه بر اینکه مصرح در قانون اساسی است، مورد تمایل، قبول و تشویق رهبری هم هست. با اینکه ما در سال‌های گذشته این مخالفت را در خود مجلس می‌دیدیم، در همین اجلاس آخری که داشتیم، یکی از اعضای که جدیداً وارد خبرگان شده به‌نام آقای محمدی عراقی، یک نطقی کردند و در نطق خودشان از ضعف سیستم تحقیق و اینکه خبرگان فعالیت لازم را ندارند، انتقاد کردند و انتقادشان هم شدید و جدی بود. این عضو مجلس خبرگان رهبری اذعان کرد: این را خودشان هم گفته‌اند که همانجا هم یک عده‌ای از ایشان گلایه کردند که چنین ادبیاتی مرسوم نبود ولی فردای آن روز که بعد از اجلاس خبرگان به روال همیشه دیداری با رهبری داشتیم، رهبری اصلاً سخنان‌شان را با همین مطلب شروع کردند و گفتند که شما چرا فعال‌تر نیستید، چرا مطالبه‌گری و سوال نمی‌کنید. یک مطلب دیگر هم این است که اگر به وظیفه‌شان کامل عمل نکرده‌اند ولی این جور نیست که کلاً کاری هم نکرده باشند ولی متأسفانه جریان اطلاع‌رسانی در خبرگان بسیار ضعیف است یعنی همان کاری هم که شده به اطلاع مردم رسانده نمی‌شود. وی ابراز کرد: همین الان ما کمتر از یک هفته (حدوداً) با انتخابات فاصله نداریم، حتی کسانی که در این فضای سرد تبلیغاتی دارند صحبت از انتخابات می‌کنند، معمولاً و غالباً از انتخابات مجلس صحبت می‌کنند، کسی کاری با مجلس خبرگان ندارد. به نظر می‌رسد یک دلیلش همین است که مردم حضور خبرگان را در زندگی خودشان احساس نمی‌کنند.

یعنی در زندگی روزمره‌شان جایی نیست که ببینند خبرگان تاثیری دارد، لذا نسبت به آن حساس باشند و موضع‌گیری کنند. وی در خصوص احراز صلاحیت نامزد‌های انتخابات خبرگان از سوی شورای نگهبان بیان کرد: در شرایط فعلی این غیرقابل انکار است که واگذار شدن تأیید صلاحیت خبرگان و مجتهدان به شورای نگهبان باعث شده بعضی‌ها شرکت نکنند. من نسبت به خودم عرض کنم یقین دارم بسیاری از افراد در حوزه‌های علمیه هستند که صلاحیت علمای‌شان حتما از من بیشتر است ولی اصلاً ثبت‌نام نکردند. ما باید کاری کنیم که اینها ثبت‌نام کنند و حضور داشته باشند. برای ۸۸ نفر ۱۴۴ نفر تأیید شده‌اند که این واقعاً تعداد مناسبی نیست. یعنی حتی دو برابر تعداد لازم هم نیست. باز در تهران یک رقابتی منصور است ولی در استان‌های دیگر یکی از دلایل خروج فضای انتخابات خبرگان همین است که متلاً چهار نفر می‌خواهند و پنج نفر کاندیدا هستند. به این ترتیب تقریباً نتیجه انتخابات از قبل قابل حدس است و هیچ نشاط و شوری وجود ندارد. به‌نظرم باید دلسوزان کشور یک آسیب‌شناسی کنند که چرا بسیاری از کسانی‌که دارای صلاحیت حضور در انتخابات هستند شرکت نمی‌کنند و تشویق کنند که اینها بعداً حضور پیداکنند.